

PEYGAMBER SAS'İN BAZI HALLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا حَدَّثُكَ حَدِيثًا فَلَا تَزِيدَنَّ عَلَيَّ أَرْبَعُ

هُنَّ مِنْ أَطْيَبِ الْكَلَامِ وَهُنَّ مِنَ الْقُرْآنِ لَا

يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ

لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

(ط . عن سمرة)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 42/1 (İzâ haddestüke hadisen; felâ tezîdenna aleyye; erbaun hünne min atyebi'l- kelâm, ve hünne mine'l-kur'âni, lâ yedurruke bi-eyyihinne bedete: Sübhana'llâhi, ve'l- hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llâhu, va'llâhu ekber.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salât u selâm okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Sırtında Mühr-ü Nübüvvet Vardı

Peygamber SAS Efendimizin Mevlid ayının [Rebîü'l-Evvel'in] son haftasında olduğumuz için, onun bir iki menâkıbını arz etmek isteyeceğim:

Peygamber SAS Efendi- miz'in mübârek sırtlarında, iki omuzu arasında, peygamberlik alâmeti olan mühr-ü nübüvvet vardı. Bir güvercin yumurtası kadar kabarık et, üzeri de ince tüylerle örtülüydü.

O mühür üzerinde yazan yazılar, Hz. Ali Efendimiz'in çıkardığı bir levha ile bize kadar gelmiştir: Ortasında ince tüylerle;

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

(*Lâ ilâhe illa'llah, muhammedün rasûlü'llah*)
[Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed onun
rasulüdür.] yazılıdır.

Üst tarafta;

تَوَجَّهَ حَيْسُ شِئْتِ فَإِنَّكَ مَنْصُورٌ

(*Tevecceh haysü şî'te feinneke mensûrün*)
[Nereye istersen oraya teveccüh et; bil ki, sen
mansûr ve muzaffersin!] yazılıdır.

Alt tarafta ise:

تَبْحَبِحُ يَا مُحَمَّدُ أَنْتَ هَيْصُورٌ

(*Tebahbah yâ muhammed ente heysûrun*)
[Seni müjdeleriz; hiçbir kimse senin eriştiğin
mertebeye erişmedi. Sen nebîlerin en
cesurusun!] yazılıdır.

b. SAS Efendimiz Arkasını da Görürdü

Onun için size Cenâb-ı Peygamber'in
mucizelerinden bir tane daha bahsedeyim.

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Neseî,
İbn-i Hibbân ve Beyhakî, Enes ibn-i Mâlik
RA'dan rivayet etmişler. Cenâb-ı Peygamber
SAS buyuruyor ki:¹

أَتَمُّوا الرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ فَوَالَّذِي

نَفْسِي بِيَدِهِ إِنِّي لَأَرَاكُمْ مِنْ

وَرَاءِ ظَهْرِي إِذَا رَكَعْتُمْ وَإِذَا سَجَدْتُمْ

(ط. حم. خ. م. ن. حب. ق. عن أنس)

RE. 15/3 (*Etimmü'r-rükûa ve's-sucûd, feve'llezî nefsi bi-yedihî, innî leerâküm min verâi zahrî, izâ rekâ'tüm ve izâ secedtüm.*)

(*Etimmü'r-rükûa ve's-sucûd*) “Rükûlarınızı ve secdelerinizi tamam yapınız!” Yani tavuğun yem yediği gibi başınızı koyup kaldırmayın! Rükûda en azı üç kere “*Subhâne rabbiye'l-azîm*” deyin. Secdede de üç kere “*Subhâne rabbiye'l-a'lâ*” deyin. Azı bu...

A'lâsı, Cenâb-ı Peygamber SAS'in duası. Bunu tabii yazdık, verdik ama, elinizde belki yoktur. Her birinizin de ezberinde tutabilmesi de kolay bir şey değildir.

Bunu Cenâb-ı Peygamber buyururken; “Rükûlarınızı ve secdelerinizi tamam edin! (*Feve'llezî nefsi bi-yedihî*) Nefsim, yed-i kudretinde olan Allah'a kasem ederim ki, (*innî leerâküm min verâi zahrî izâ rekâ'tüm, ve izâ secedtüm*) sizi rükû ve secde ettiğinizde ben sizi arkamdan da görüyorum.” diyor.

Cenâb-ı Peygamber'in, arkadan görmesi, tabii insan önünü görür. Arkasını görmek için ayrı bir gözün olması lazım. Yoksa bugözle arkagörülmez.

¹ Buhârî, *Sahih*, c.XX, s.326, no:6153; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.412, no:645; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.298, no:1105; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.170, no:12756; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.117, no:2556; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.235, no:704; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.462, no:1715; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.464, no:3189; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.454, no:19752; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.339, no:544.

Yahut önde bir ayna olsun da şoförlerinki gibi arkalarını görsünler. Yalnız Cenâb-ı Peygamber, “Ben arkamdakileri de görürüm!” diyor. Bunu da kasele söylüyor.

Bizi Allah Celle ve A'lâ nurdan yaratmıştır. Biz boş adam değiliz yani. Bizi yaratırken Allah bir nurdan yaratmıştır. O nur, hepimizde vardır. Vardır amma bazıları da küllenmiştir, kapalı kalmıştır, kapanmıştır yani. Hiç ondan istifade edemez.

Bazılarında da gerek kendilerini günahdan muhafaza edenler ve gerekse ibadette daha haris olan insanlarda; hakkı arayan insanlarda daha açık tabirle, bu nur mevcuttur. Bu nur ile nazar eder, görür ilerisini... İleride olacak hadiselerden haberdar da olur.

Şimdi Cenâb-ı Peygamber, ben sizi arkamdan görüyorum derken, Cenâb-ı Peygamber'in tam on yedi yerinde nur şuaları vardı, nur şuaları çıkardı etrafından...

Meselâ, göz bir nur ile görür. O nur kesilince, gözden görmek kaybolur. Meselâ öldükten sonra, göz yerinde duruyor ama artık o görme kabiliyeti kaybolur. Demek ki, hayatta iken bu göze eşyaları gösteren o nurdur. Şimdi bugün ışık olmazsa, bu göz yine bir işe yaramıyor. Ancak bu da ışığın mevcudiyetiyle görüyor. Halbuki hakkın verdiği nurda ışığa lüzum yok, ışısız da görür.

Musa AS Tur'a gitti, Cenâb-ı Hakk'la tekellüm etti. Oradan aldığı o feyz ile on fersah uzaklıktan, karanlık gecede, kara taşın üzerinde kara karıncanın yürüdüğünü görürdü.

Bu ne ile oluyor? O Allah'ın nurunun eseri. O nur, bu ışıklara ihtiyaç hissettirmez. Bugün a'mâlar var mesela, onlarda da bir sezgi var, o sezgi ile yerini güzel buluyor, yolunu güzel buluyor. O hakkın verdiği bir nur sayesinde...

Cenâb-ı Peygamber'de de bu hal, Mi'rac'dan sonra hasıl olmuştur. Mi'rac'da Cenâb-ı Hak ile tekellümden alınan feyz, fadâil, artık onun her tarafını göz yapmış, her tarafını kulak yapmış, her tarafını ağız yapmış.

Şimdi raviler diyorlar ki:

“—Cenâb-ı Peygamber'in iki omuzunun arasından, terzinin iğnesinin deliği gibi, ipliği geçirdiği delik kadar bir delik var idi. Bu delikten Cenâb-ı Peygamber kâinatı görüyordu. Değil arkasını, kâinatı seyrediyordu.”

İlerideki hadiseleri bize nasıl anlatıyor? Filan zamanda şöyle olacak, ahir zamanda şöyle olacak, ahir zamanda böyle olacak... Hepsi meydana çıkmaktadır bunların birer birer... Binâen aleyh o görüşler, o nurların sayesinde. Şimdi bunların hepsi bizde mevcut iken, niçin bizde bu sezgi yok? Biz o nurları nasıl kaybettik, kapattık?

Binâen aleyh, Rasûlüllah SAS'in kabrinin üzerinde yazılıdır:

حَيُّ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

(Hayyun, semîun, basîrun) [Hayattadır, işitir, görür.]

Cenâb-ı Peygamber haydır, nasıl haydır? Hayat-ı mâneviye ile haydır. O hayat-ı mânevi ile hay olunca; Medine ile buranın arasında hiç fark yoktur. Rasûlüllah'ın ruhaniyeti nasıl oradaysa, aynı zamanda buradadır. Oradaki güneşle, buradaki güneş arasındaki fark, hararet farkıdır. Orada fazla hararet verir, burada da aynı güneş bizi de ısıtır, bize de ışık verir. Binâen aleyh, ruhaniyet-i Peygamberî her yerde mevcut. Yalnız Medine-i Münevvere'deki halka şefaati hassası vardır. Memleketinin bekçileri olması dolayısıyla, onlar daha fazla itibar edilmeye lâyıktırlar.

Oraya çünkü biz tahammül edemiyoruz. Bundan evvelki devirlerde darlık, sıkıntı, meşakkat çok fazlaydı. Oraya herkes tahammül edemiyordu. Onun için oradaki bahtiyarların kıymetleri büyüktür. Binâen aleyh oraya gidip de onlarda görebildiğimiz, bazı kusurları görmemek lazım! O kusurları kendimizde görmek lazım. Onlara müsamaha etmek lazım! Onları daha büyük insan olarak gözümüzde canlandırmak lazım. Çünkü Peygamber SAS'in muhafızları, bekçileri, memleketinin hizmetkârlarıdır. Onlara verilmiş o nimet, ne yapalım? Allah-u Teâlâ, şefaati Peygamberiye cümlemizi mazhar eylesin...

Demek ki Cenâb-ı Peygamber denilince, lâlettayin bir insan değildir. İlk yaratılan mahlûk, Cenâb-ı Peygamber'dir. Ne Adem var, ne yer var, ne gök var; hiçbir şey yok. İlk yaratılan canlı mahlûk, Cenâb-ı Peygamber'dir.

Ne zamandan sonra bu yerler, gökler yaratılmış; ne zamandan sonra da bu Ademoğlu yaratılmış. Aradan ne kadar zaman geçmiş. Onun için Peygamber SAS kâinatın efendisidir? Seyyid-i nev-i beşer. Bütün beşerin, bütün mahlûkatın seyyidi... *Livâü'l- Hamd* onun elindedir. Allah şefaatine cümlemizi mazhar etsin... Onun yolundan doğru daha başka bir yol yoktur.

Her zaman imamlarımız söyler, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

سَوُّوا صُفُوفَكُمْ فَإِنَّ تَسْوِيَةَ

الصُّفُوفِ مِنْ تَمَامِ الصَّلَاةِ

(م.د.د.ه. عن أنس)

(*Sevvû sufûfeküm, feinne tesviyete's-sufûfi min temâmi's-salâh*) “Saflarınızı düzenleyiniz, çünkü safın düzgün oluşu namazın tamamlığıyla ilgilidir.”

² Müslim, *Sahîh*, c.I,s.324, no:433; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.236, no.668; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.317, no:993; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.254, no:13689; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c. II, s.82; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.548, no:2174; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.266,no:1982; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.354, no:2997; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.99, no:4957; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.323, no:1263; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.227, no:5958; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.94, no:11378; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.307, no:3388; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Lafız farkıyla: Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.254, no:690; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Yine buyurmuşlar ki:³

أَتَمُّوا صُفُوفَكُمْ فَإِنَّ تَسْوِيَةَ الصَّفِّ

مِنْ تَمَامِ الصَّلَاةِ

(حب. حم. عن أنس)

(*Etimmû sufûfeküm, feinne tesviyete's-saffi min temâmi's- salâh*) “Saflarınızı itmam edin, çünkü safın düzgün oluşu namazın tamamlılığıyla ilgilidir.”

Ne güzel bir ders! Camiye giren insanın ilk vazifesi, ilk safı doldurmaktır. O saf dolduktan sonra ikinci saf doldurulur. İkinci saf dolduktan sonra geriye doğru saflar gider. Eğer öndeki safta boşluk bırakılır da arka safta durulduysa, bunun kabahati arkada durandadır.

“—Canım burada da saf oluyor ya!..”

Oluyor ama evvela önü doldur, ondan sonra geri dolsun. Sen önü bırakıyorsun, sonra gelen adam bakıyor ki ön boş... O boş yere geçmek için, seni beni çiğneyerekten öne kadar gidiyor. Bu kabahat onun değil, o boşluğu bırakanın. O şahıs, o boşluktan mes'uldür.

Onun içindir ki ön safta boşluk varken, namaza durur da birbirlerimizle kaynaşmazsak, boş bırakılan yerin vebali o boşluğu bırakanındır. Bütün cemaatin vebalini sırtlanır. O boşluk bırakılmak suretiyle hat kesiliyor. Hat kesilirse...

³ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.545, no:2171; Ahmad ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.274, no:13930; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Telefonlarımızın teli koptuğu vakitte ne oluyor? Cereyan gelmiyor değil mi ya?.. Ses de gelmiyor. İşte saf hatlarını da bozmak aynı şeydir. Rahmet-i ilahi, imam efendi vasıtasıyla cemaate böyle dağılır.

“—Aradaki boşluk rahmete mani midir diyeceksin?”

Evet... Hakkın rahmetinin gelişi böyle. Safları sıkı tutarsanız, rahmet birbirinize güzel geçer.

Hattâ Lübnan’daki bir vaiz efendiden dinlemiştim: Veremli hastalıkların ve fel hastalıklarının tedavisini saflar vasıtasıyla temin ettiğini adam açık açık söyledi. Bir de kara zmn şurubunu içirmek suretiyle; az zamanda tedavi olurlar diyor. Sebebi? Bu rahmet-i ilahi bu elektirik... Elektirik birbirimizin vücuduna geçerken, o hastalıktaki tutuklukları gideriyor. Giderilmesiyle de hasta az zamanda da iyi oluyor. Hapı yutup iyi olacağına, cemaate devam etmek suretiyle iyi olmak, daha evladır tabiatıyla.

Onun için Allah Celle ve A’lâ cümlemize, meded  inayet buyursun da, o nur sayesinde Peygamber SAS’in izinden, yolundan bizleri ayırmasın...

Saf bize bir misaldir. şimdi bu safı nasıl ki düz tutmak mecburiyetindeyiz. Sizin de böyle düz olmanız, sizin de bir saf halinde olmanızı emirdir bu aynı zamanda. Yalnız saflarda değil ya bütün hareketlerimizde birlik düzeninde olmamızı tavsiyedir. Bu birlik... şimdi safın

birisi ileri, birisi geri kalmış, birisi yana gitmiş. Nasıl abestir. Dünyadaki işlerimiz de böyle abestir.

O onun aleyhinde konuşur, o da onun aleyhinde konuşur. Bütün ömür bununla geçer vesselam. Allah bu ömrü bize, böyle birbirimizin arkasından konuşsunlar diye mi verdi? Yoksa kendisine kulluk edilsin diye mi verdi? Ne kulluk yapılır ne de memlekette bir terakki olur. Çünkü hep birbirini çelmelemede vakit geçiyor.

Binâen aleyh safın nasıl düzgün olması lazım ise, bütün milletin de böyle birlik içinde olmasını emirdir bu... Allah cümlemizi bu birlik üzerine yaşamak şerefine, devletine nail buyursun...

c. Sözlerin En Güzeli Olan Dört Söz

Tayâlisî Semüre ibn-i Cündeb RA'dan rivayet etmiş.

Cenâb-ı Peygamber SAS buyurmuşlar ki:⁴

إِذَا حَدَّثْتُكَ حَدِيثًا فَلَا تَزِيدَنَّ عَلَيَّ أَرْبَعُ
هُنَّ مِنْ أَطْيَبِ الْكَلَامِ وَهُنَّ مِنَ الْقُرْآنِ لَا يَضُرُّكَ
بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

(ط . عن سمرة)

RE. 42/1 (*İzâ haddestüke hadisen; felâ tezîdenne aleyye; erbaun hünne min atyebi'l- kelâm, ve hünne mine'l-kur'âni, lâ yedurruke bi-eyyihinne bede'te: Sübhana'llâhi, ve'l- hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llâhu, va'llâhu ekber.*)

(*İzâ haddestüke hadisen*) “Ben sana bir hadis söylediğim zaman, (*felâ tezîdenne aleyye*) sakın benim söylediğime bir ekleme, çıkartma, ilave yapma; aynen dinle, aynen söyle!”

Çünkü Peygamber Efendimiz'in sözü senettir, dinin kaynağıdır. Bir kelimesi bile önemlidir, bir harfi bile önemlidir. Ekleme, çıkarma olmaz. İyi dinleyecek, tam nakledecek. Bu hadîs- i şerîfte de Efendimiz böyle tavsiye etmiş.

Sonra devam etmiş:

(*Erbaun hünne min atyebi'l- kelâm*) “Dört söz, ibare, kelamcık vardır ki, bunlar sözün en hoşlarıdır. (*Ve hünne mine'l-kur'ân*) Bunlar Kur'an'ın ayetleri içinden çıkmadır, yani Kur'an'dandır. (*Lâ yedurruke bi-eyyihinne bede'te*) Bunları söylerken de hangisiyle başlarsan başla! Birisi önce, birisi sonra; fark etmez.”

İster o önce olsun, ister ötekisi, ister ötekisi, ister ötekisi. Evvel başlamak mühim değil: (*Sübhana'llâhi, ve'l- hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llâhu, va'llâhu ekber*)

⁴ Tayalî, *Müsned*, c.I, s.122, no:899; Semürete'bni Cündeb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.465, no:2025; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.58, no:1781.

1. *Sübhàna'llàh*
2. *El-hamdü lillâh*
3. *Lâ ilâhe illa'llàh*
4. *Allahu ekber*

Bu dört söz, sözlerin en güzelidir.

Bu bir tesbihtir. Her birisi bir rekâta kâimdir. Bir insan camiye girse, iki rekât *tahiyetü'l-mescid* dedikleri namazı kılması lazım! Fakat kılamazsa, bu tesbihi okumak suretiyle, o namazı kılmış sevabını alaraktan çıkar camiden ve mes'uliyetten de kurtarır kendisini.

Bunu yüz kere okumayı Cenâb-ı Peygamber bize tavsiye etmiştir. Her kim günde yüz kere, (*Sübhàna'llàhi, ve'l-hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llàhu, va'llàhu ekber; ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*) derse, onun fadâili hakkında çok sözler söylenmiştir.

Bir kere fakirlik yüzü görmez. Sıkıntı, meşakkat de görmez. Dünyalık işleri de rahat olur, ahireti de rahat olur. Sevabına erişmek imkânı da yoktur. Meğer ki yüzden fazla söyleyenler bundan müstesna...

d. İnsanları Fazla Korkutmayın!

Taberânî, İbn-i Adiy ve Beyhakî, Mikdam ibn-i Ma'dîkerb RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِذَا حَدَّثْتُمُ النَّاسَ عَنْ رَبِّهِمْ فَلَا تَحَدِّثُوهُمْ
بِمَا يُفْزِعُهُمْ وَيَشُقُّ عَلَيْهِمْ

(طس . عد . هب . عن المِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِب)

RE. 42/2 (*İzâ haddestümü'n-nâse an rabbihim, felâ tehaddisûhüm bimâ yüfziuhum, ve yeşukku aleyhim.*)

(*İzâ haddestümü'n-nâse an rabbihim*)
“İnsanlara Rableri konusunda konuşurken, bahsettiğiniz zaman, (*felâ tehaddisûhüm bimâ yüfziühüm*) onları Allah’tan korkutacak şeyler söylemeyin! Onlara ağır gelecek sözler söylemeyin!”

Cenâb-ı Hakk’ı bize bildirmek için, bazı büyüklerimiz vaazlarında, nasihatlarında şöyledir, böyledir derler. “Vaaz ederken, sakın ümmetimi korkutacak şekilde konuşma yapmayınız. Onlara meşakkat verecek şekilde söylemeyiniz. Çünkü Allah Celle ve A’lâ kendisini bize Rahmân ve Rahîm olarak bildiriyor.

Kitabımızın başında ilk yazı:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(*Bi'sm'illâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) [Rahmân ve Rahîm Allah’ın adıyla...]

İki kelime, Allah Celle ve A’lâ hem Rahmân’dır, hem Rahîm’dir. Bitti... Rahmân, acıyıcı.

⁵ Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VIII, s.135, no:8196; Beyhakî, *Şuabü’l- İman*, c.II, s.281, no:1766; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.381, no:2509; İbn-i Ebî Asım, *Sünneh*, c.II, s.174, no:519; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.264, no:1025; Mikdam ibn-i Ma’dikerb RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.30, no:5307; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.III, s.59, no:1782.

Yarattığı kula acımamak kimin elinden gelir? Yaptığımız ufacık şeyler bile zayi olursa acırız da Allah-u Celle ve A'la bizi yaratmış. Bize tanıtırken kendisini, er-Rahman, er-Rahim diyerekten tanıtıyor:

“—Ben Rahmân'ım, Rahîm'im, korkmayın benden!” diyor.

Yine ilk sûrenin, Fâtiha Sûresi'nin başında;

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَانِ الرَّحِيمِ

(الفاتحة: ۱ - ۲)

(*El-hamdü li'llâhi rabbil-âlemîn. Er-rahmani'r-rahîm.*) [Hamd (övme ve övülme), alemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. O, Rahmân'dır ve Rahîm'dir.] (Fâtiha, 1/1-2) buyruluyor. Ne kadar güzel!

Geçen Samsun'da bir Fransız dediler galiba, bu ayeti dinlemiş. Ya tercümesini dinlemiş, ya okumuşlar. Demiş ki:

“—Yâhu biz papazlarımızdan hiç böyle şey duymadık. Bak, ‘Allah yalnız Müslümanların rabbidir.’ demiyor; ‘Alemlerin rabbidir.’ diyor.” demiş.

Allah, Rabbü'l-âlemîn'dir, bütün mevcudatın Rabbidir. Bizim değil, mahlukat ne kadar var, kim bilir sayısını. Hepsinin sahibi gene Allah, Rabbü'l-âlemîn. Ne Türk'ün, ne Acem'in, ne Arab'ın ne başkasının... Hepimizin Rabbi Allah'tır.

Rab yetiştirmek manasınadır, terbiye manasına... Bütün mevcudatı yetiştirip, kemale erdiren Allah'tır, başka kimsenin elinden gelmez.

Ufacık bir mikrop diyorlar bugün, göremiyoruz gözümüzle. O bile bugün hayatını idame ettirmek için birtakım Őartlar var. O onu elde ediyor. Ne sayesinde? Allah-u Teâlâ'ın Rab oluşu, onu terbiye edişi sayesinde o mikrop nasıl yaşanacağını biliyor. Daha doğar doğmaz... Bu doğar doğmaz öğrendiği Şey, Allah-u Teâlâ'nın ona ilhamıdır.

Arının bize yaptığı bal... Arı nereden bilecek balı yapmasını? Ama Allah-u Teâlâ'nın ona bildirmesiyle arı o vazifeyi yapıyor tamamıyla.

“—Bize yok mu?”

Bize daha büyük lütufları var ama biz çok Őařkn insanlarız. Varlığımızın sebebini unuttuk, artık dünyaya sarıldık. Anladın mı?.. Dünya'da sanki içimiz hallolacakmış gibi. Halbuki vakti gelen, sırası gelen gidiyor.

Ondan dolaydır ki: Bizdeki bu kemâlâtı öldüren bir Şey var, tokluk. Tokluk hiç iyi bir Şey değil. Tokluğun arkasında varlık da var. Varlık ve tokluk hiç iyi değil.

Şimdi bir kardeşimizle telefon konuşması yapıyorduk. Hastadır kendisi. Hasta olduğu için hatırını soruyordum. Sonra dedi ki:

“—Şimdi bir eser okuyorum. Eserde diyor ki: Tokluğun altı tane zararı vardır. “ok yemek, çok uyku...” diye saymış böyle. Bunlar insanın hayatını öldüren ve söndüren Őeyledir.”

Binâen aleyh şimdi bize bu verilen nurun ziyâi en evvela tokluktan geliyor. Tokluğu kendimize adeta bir önder ettik. Vakti saati gelince, “Aman karnımız acıktı, içimiz bayılıyor!” diyerekten kıyameti koparıyoruz.

Cenâb-ı Peygamber günde bir kere yemiş. Sabah yerse, akşam yemez; akşam yerse, sabah yemez. Ashab da öyleydi. Yedikleri bir hurma idi canım. Bir hurma, bir parça da süt bulurlarsa süt. Ekmek buldukları, et buldukları nadirattandı. Ama pekâlâ yaşadılar ve bize bugün bu dini -el-hamdü lillah- onlar bıraktılar.

Sahabe-i güzîni sen boşa sayma. Onlar ne muhterem adamlar ki bütün akıllarını, zekâlarını Cenâb-ı Peygamber’in ağzına vermişler böyle, “Ne diyor?” diyerekten. Söylenen sözü zabt etmişler.

Şimdi aziz kardeş! Kapının dışarısına çıkayım da, “Ben size ne söyledim?” diyerekten sorayım; kaç kişi benim söylediğimi bana ifade edebilir? Ama Cenâb-ı Peygamber’in söylediklerini herkes hafızasında zabt ediyordu. Bu zabıt nereden ileri geliyordu? Bu zabıtın sebebi, açlıktı arkadaşlar! Karnı aç olan insanların zekâları büyür, kuvvetlenir; hafızası da kuvvetlenir, duyduğunu kaçırmaz.

Kap diyorlar ya, gönül kabı. Gönül kabı aldığını daima zabt eder. Zabt ettikten sonra da istediği zaman etrafına yayar. Ama tok olunca... Öyle diyor Hz. Lokman.

Bak Lokman Hekim, köle bir adamdı ya hu! Köle idi köle! Hizmetkâr bir adam. Ama bak bugün dünyanın her tarafında Lokman Hekim diye adı anılıyor. Kendisinin nebi olması konusunda ihtilaf var. Bununla beraber, oğluna diyor ki:

“—Ey oğul! Karnını doyurma, kafan uyur.”

Karnını doyurunca kafan uyur. Ondan sonra televizyonun karşısından kalkamazsın, radyonun başından ayıramazsın, kahveden dışarıya çıkamazsın. Ömür gider, sen de hiçbir şey olmadan bu dünyadan çekilir gidersin. Hepimizin hali böyle.

Fikri uyanık insanlar, saatlerce ömrünü televizyonun karşısında zayi eder mi dersin?

Cenâb-ı Peygamber SAS’in sözüne bak, dikkat et:

أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيُّ بَابُهَا فَمَنْ
أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَ

(طب. ك. ع. عد. عن ابن عباس؛ عد. ك. عن جابر)

(*Ene medinetü’l-ilmî ve aliyyü’n bâbuhâ*)
[Ben ilim şehriyim, Ali RA o şehrin kapısıdır.
(*Femen erâde’l-ilme felye’ti’l-bâb*) O halde ilim isteyen kimse kapıya gelsin!]

Ne güzel! Şimdi sen bâb denilince kapıyı anlarsın, bu sokak kapısı mı? Kapı deyince bu sokağın kapısı mı? Ali kapısı onun işte, o ilmin kapısı. Onun yoluna oradan girilir. Ali de malum, sahabe-i güzînden bir zattır.

Peygamber de değil. Yani Peygamberimizin damadıdır. Damat olmakla beraber, ilim hazinesi de onun içerisinde.

O da nereden alıyor? Peygamber SAS'den alıyor.

“—Ben ilim şehriyim, o da benden alıyor; benden aldığını siz de ondan alın!” diyor Peygamber Efendimiz. Ashab-ı kiramın halleri böyle idi.

Binâen aleyh, Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁶

أَبْغُونِي ضُعْفَاءَكُمْ فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ
وَتُنْصَرُونَ بِضُعْفَائِكُمْ

(د.ن.ق.ك.ح.ب.ط.ب.حم.ت.حسن صحيح عن ابى الدرداء)

RE. 8/8 (*Ebğûnî duafâeküm, feinnemâ türzekûne ve tünsarûne bi-duafâiküm*)

(*Ebğûnî duafâeküm*) “Bana sizin içinizdeki zayıflar konusunda yardımcı olunuz. (*Feinnemâ türzekûne ve tünsarûne bi- duafâiküm*) Çünkü siz rızka ve zafere zayıflarınızın berekâtıyla, zayıflarınızın hürmetine, zayıflarınızın hatırına nâil oluyorsunuz.”

⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.290, no:1624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.162, no:2227; Neseî, *Sünen*, c.X, s.262, no:3128; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.198, no:21779; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.117, no:4139; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.30, no:4388; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.345, no:6181; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIX, s.253; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.179, no:6048; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.119, no:181.

“–Siz kemali, dünyadaki saadeti, zayıflarınız hürmetine talep ediniz.”

“–Niçin?”

Çünkü zayıf insanlar, hakka güzel bağlanırlar, güzel iltica ederler. Tok insanın Allah’a yalvarması zor olur. İşte herkes istiyor diye ister. Elini açar;

“–Aman ya Rabbi! Şu paraları elimden alma!” diye ister. “Daha arttır!” diye ister.

Bu insanın kemaline uymaz ki... İnsan;

“–Nurumu arttır ya Rabbi! Nurumu ziyade et! Beni nurlu kıl ya Rabbi!” der.

O nur artınca da... O toklukta ne kadar zararlıklar vardır, o tokluklarda ne kadar zararlar var. Allah hepimizi affetsin de o nurunu arttıran kullarından etsin cümlemizi...

Dua kitabımızın içerisinde yazar:

“–Yâ Rabbi, Muhammed SAS hürmetine benim gözümün nurunu arttır, kulağımın nurunu arttır. Şunun sayesinde, şunun sayesinde, şunun sayesinde... Hep Peygamberin sayesinde... Ona aşkımı da arttır.”

O aşkın neticesinde olacak zaten o nur. O aşk olmayınca da o nurun doğması zordur.

İşte onlar da bu tesbihlerin sayesinde. Ne kadar (*Sübhàna'llàh...*) dersin, ne kadar (*Lâ ilâhe illallàhu vahdehû lâ şerike leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*) dersin, ne kadar (*Allah... Allah... Allah...*) dersin, ne kadar (*Lâ ilâhe illa'llàh... Lâ ilâhe illa'llàh...*)

Lâ ilâhe illa'llâh...) dersin. Ne kadar (*Allâhümme salli alâ muhammedin, ve alâ âli muhammed, kemâ salleyte alâ ibrâhîme, ve alâ âli ibrâhîme, inneke hamîdün mecîd*) dersin; işte o salât ü selâmların ve o Kur'an ayetlerinin ve o tesbihlerin sayesinde senin nurların ışıldar. Işıldadıkça da, büyüdükçe de sen ilerisini daima görürsün.

e. Kur'an'a Sımsıkı Sarılın!

Bak Cenâb-ı Peygamber bir gün cenneti gördü. Cennet nereden görülecek? Dünyadayken cennet görülür mü? Cennet ahirette... Fakat, “Şu duvarın arkasında görüyorum cenneti!” dedi ve bize cenneti anlattı. İşte Mi'rac'da da gördü onu. Demek ki duvar mâni olamıyor. O nur sayesinde, duvar mâni olamıyor. Çünkü elektriklere, cereyanlara nasıl mâni olamıyorsa, nura da mâni olamıyor.

Allah Celle ve A'lâ'nın nuru, Kur'an'a olan yapışmamız...

Kur'ân-ı Kerîm'de Allah ne diyor?

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

(آل عمران: ۱۰۳)

(*Va'tesimû bi-habli'llâhi cemîan ve lâ teferrakû*) “Allah'ın ipine, kitabına sımsıkı sarılın hâ, ayrılmayın!” (Âl-i İmran, 3/103)

“—Allah'ın kitabına sıkı yapışın!” diyor.

Gevşek durmayın! E biz gevşek değiliz, hiç tutmuyoruz kitab-ı ilahiyeyi... “Bunu sıkı tutun, (*ve lâ teferrekù*) ve ayrılmayın!” diyor kitap. Nasıl bizdeki ayrılık şimdi? Nasıl bu ayrılık? Bu Allah’ın kitabına uygun mudur?

Ama sen diyorsun ki:

“—Hoca, senin aklın ermez böyle şeylere!”

Aklım ermez ama kitab-ı ilâhiyede görülen şu sözü söylüyorum. Sen de bunu tetkik et bakalım: *ve lâ teferrekù*’da mı hayır var, yoksa dağınıklıkta mı hayır var?

Şimdi ben bir vücudum. Bu vücudumun kolunu benden ayırsalar, ayağımı da benden ayırsalar, gözümü de benden alsalar; benim iskeletim neye yarar arkadaş? Hiçbir işe yaramaz. Ancak bu iskelet, bu birlikle beraber oluyor. Bu birlik parçalandı mı hiçbir fayda olmaz. Apaçık bir delil...

Onun için Allah-u Teâlâ’nın kitabına yapış, ne dediyse onu tut! Namaz kıl diyor, vaktiyle kıl. Oruç tut diyor, vaktiyle tut. Oruçtan neden korkuyorsun? Cenâb-ı Peygamber SAS buyurmuşlar ki:⁷

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.XIII, s.272, no:4020; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.106, no:23; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.119, no:3207; Neseî, *Sünen*, c.XV, s. 235, no:4945; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.284, no:7295; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.158, no:307; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XII, s.222, no:12949; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.294, no:12500; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.214, no:5313; Ebû Avâne, *Müsned*, c.V, s.126, no:8088; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.359, no:2747; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.24, no:6; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.I, s.41, no:39.

أَمْرُكُمْ بِأَرْبَعٍ أَمْرُكُمْ بِالْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَحَدَهُ
أَتَدْرُونَ مَا الْإِيمَانُ بِاللَّهِ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامُ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ وَصِيَامُ رَمَضَانَ

(خ.م.د.ت.ن.ح.ب. عن ابن عباس)

RE. 4/10 (*Âmürüküm bi-erbain*) “Ben size dört şeyle emrediyorum:

1. (*Âmürüküm bi'l-îmâni bi'llâhi vahdeh.*) Size emrediyorum ki, bir olan Allah’a iman edin!” Dört emirden birisi.

Sonra buyuruyorlar: (*E tedrûne me'l-îmânü bi'llâh?*) “Biliyor musunuz Allah’a iman nasıl olur?.. (*Şehâdeti en lâ ilâhe illa'llah, ve enne muhammeden rasûlü'llâh*) İman kelime-i şehâdetle olur. ‘*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh.*’ [Şehadet ederim ki, Allah’tan başka ilâh yoktur; ve şehadet ederim ki, Muhammed Allah’ın hem kulu, hem rasûlüdür.]”

Birinci emir, Allah-u Teâlâ’yı bir olarak bilmek. Her şeyi bilir, görür, işitir; kudret-i kâmileleri var, her şeyi yapar. Bir anda dünyayı yok eder, bir anda da binlerce dünyayı halk eder.

2. (*Ve ikâmü's-salâh*) “Namazı kılın!” Namazı kılmadan olmuyor.

3. (Ve îtâi'z-zekâh) “Zekâtı verin!”

Diyorlar ki: “Müslümanlık iki şeyden ibarettir: Birisi, Allah Celle ve A'lâ'nın emirlerine itaat... İkincisi de, kullarına şefkat... Namaz kılmak, Allah'a itaat; zekât vermek, kullarına şefkat...

4. (Ve sıyâmü ramedân) “Birisi de Ramazan ayının orucunu tutmaktır.”

Eğer namazını kılmazsan, zekâtı vermezsen, orucunu tutmazsan, kitab-ı ilâhiye'nin hangi kısmını tutmuş oluyorsun?

f. Çoluk Çocuğu Olmayan Cihada Gitsin!

Taberânî ve Ebû Nuaym, Muhammed ibn-i Hâtib RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِذَا حُرِّمَ أَحَدُكُمْ الزَّوْجَةَ وَالْوَلَدَ فَعَلَيْهِ بِالْجِهَادِ

(طب، وأبو نعیم فی المعرفة عن محمد بن حاطب)

RE. 42/6 (*İzâ hurime ehadükümü'z-zevcete ve'l-velede, fealeyhi bi'l-cihâd.*)

(*İzâ hurime ehadükümü'z-zevcete*) “Sizden biriniz evlenemedi.” Herkese nasib olmaz ya, evlenemedi. Vakti müsait değil, bir bahaneyle

⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.242, no:543; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahâbe*, c.II, s.190, no:621; Heysemî, *mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.505, no:9430; Muhammed ibn-i Hâtib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.279, no:10484; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.61, no:1788.

vakti geçti, evlenemedi. (Ve'l-velede) Evlenemediyse, çoluk çocuk da olmaz tabii kendisinde. Çoluğu çocuğu da olmayınca, (fealeyhi bi'l-cihâd) onun en büyük vazifesi, cihada devamdır.”

Madem ki çoluk çocuğu yok... Çoluk çocuk meşgalesi, onların terbiyesiyle meşgul olmak mükellefiyetinden kurtulmuş. Öyleyse onun vazifesi cihad!

Nedir cihad? Bu İslâm dininin muhafazası için ölmeye kadar gitmektir. Nitekim, bizim eriştiğimiz Çanakkale denilen bir harp ki siz de bunu çok zaman okur, bilirsiniz; bu harpte Çanakkale Boğazı'nı siz bilirsiniz. Yedi tane düşman donanmasını getirmiş, koca bir memleket yapmış karşısına... Topunu atıyor... Bizim bir albayımız var şimdi, sağdır, hayatta. O diyor ki: Bir saat içerisinde altmış bin mermi yağdı buraya. Burası küllüğe döndü.

Ondan sonra çıkartma yaptı, asker yolluyor. Mehmetçik o küllüğün altından çıkıp: “Dur!” dedi süngüsünü dayadı oraya. Bu kadar topun altında, canını kurtarabilmiş o bahtiyar müslüman, işte o cihadı yaparken, 250.000 tane şehid verdik, “Bu memlekete gavur girmesin!” diyerekten. “Karılarımız, kızlarımız gâvurların ayakları altında çiğnenmesin!” diyerekten, Mehmetçik hiç korkmadan canın feda etti.

Cihad buna derler. Ama memlekette gâvurluk yaşıyor mu, artık onun mes'ulü kim olur bilmem. Binâen aleyh çocuklarımız yetişmiş.

Bu bekâr adamlara, evlenmemiş kimseye... Fakat evlenmiş, çoluğunu çocuğunu da yetiştirmiş gene öyle bahtiyarlar vardır ki icab edince onlar da seve seve canlarını verip şehid olmuşlardır.

g. Ölürken Göreceklerimiz

Deylemî Cabir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِذَا حَضَرَ الْإِنْسَانَ الْوَفَاةُ جَمَعَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ
يَمْنَعُهُ عَنِ الْحَقِّ فَيَجْعَلُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ
فَعِنْدَ ذَلِكَ يَقُولُ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي
أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ

(الديلمى عن جابر)

RE. 42/8 (*İzâ hadara'l-insânü'l-vefâtü, cemea lehû küllü şey'in yemneuhû ani'l-hakkı, feyec'alü beyne ayneyhi, feinde zâlike yekülü: Rabbi'rciûni leallî a'melü sâlihan fîmâ terektü.*)

⁹ İbnü'l-Makrî, *Mu'cem*, c.II, s.341, no:833; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.561, no:42176; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.63, no:1792.

(*Izâ hadara'l-insânü'l-vefâtü*) İnsan ölüm haline geldiğinde, sekerât-ı mevt halinde, (*cemea lehû küllü şey'in yemneuhû ani'l-hakkı*) onu Hak'tan alıkoyan ve terk ettiği her şey derlenip toplanır, (*feyec'alü beyne ayneyhi*) iki gözünün önüne getirilir.”

Ezan okunmuş, “Şunu da satayım, bunu da yapayım!” diyerekten camiye gelememiş yahut namazı kılamamış. Neler varsa... Haktan onu men eden ne kadar şey varsa, onların hepsi toplanır, getirirler, gözünün önüne koyuverirler.

Şimdi Cenâb-ı Peygamber SAS, “Ben cenneti görüyorum!” dediği vakitte, taaccüb edilecek bir şey yok. Bak bugün televizyon dedikleri alet, gözümüzün önünde işte şu kadarlık bir şey. Onun içerisinde nasıl görüyoruz her şeyi? Ama nerede bir şey yapıyorsa yapıyor. Biz onu burada görebiliyoruz ya... Allah'ın kudreti, Peygamber SAS'e de cenneti öyle televizyonda gördüğü gibi gösteriverir. Bunda hiç şüphe yok.

Eskiden insan, “Nasıl olur?” diye düşünebilirdi ama bugünkü insanın böyle düşünmesine hiç lüzum yok; çünkü her gün gördüğü hadiselerden bir tanesi.

Mi'rac'da da öyle oldu. Cenâb-ı Peygamber'e Kudüs'ten, Mescid-i Aksâ'dan sordular. Kudüs'le Mekke arası bir aydan fazla yol, nereden görecek? Derhal Cenâb-ı Hak, televizyon gibi getirdi Kudüs'ü gözünün önüne, Cenâb-ı Peygamber de sorulanları birer birer tarif etti.

Şimdi bu nasılsa, biz de ölürken bütün hadiseler gözümüzün önünden geçer. Yaptığımız çirkinlikler, abes haller, günahlar, ne çeşit şeyler varsa hepsi böyle televizyondaki gibi gözümüzün önüne gelecek, biz de seyre bakacağız; suratımız değişecek, yüzümüz buruşacak:

“—Allah! Bunları ben mi yaptım? Tevbeler tevbesi yâ Rabbi! Yâ Rabbi, beni affet... Şu hayatı bana iade et de bak bir daha yapar mıyım? Döndür beni tekrar dünyaya... Hayat ver bana tekrar. Sağlık ver, afiyet ver. O yapmadıklarımın, kabahatlerimin hepsini yapayım, emrini dinleyim, sözünü dinleyeyim, hiç kat’iyyen kusur etmeyeyim!” diyecek.

(*Feinde zâlike yekülü*) “İşte o anda o insan şöyle der:

رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ

(المؤمنون: ٩٩ - ١٠٠)

(*Rabbi’rciùn. Leallî a’melü sâlihan fîmâ terektü*) Yâ Rabbi, beni geri döndür. Umulur ki terk ettiğim sâlih amelleri yaparım.” (Mü’minûn, 23/99-100)

Allah-u Teâlâ buyuruyor ki:

وَلَوْ رُدُّوْا لَعَادُوْا لِمَا نُهُوْا عَنْهُ

وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

(الأنعام: ٢٨)

(*Veleve ruddû leâdû limâ nühû anhü ve innehüm lekâzibûn.*) [Eğer dünyaya geri gönderilseler, yine kendilerine yasak edilen şeylere döneceklerdir. Zira onlar gerçekten yalancıdırlar.] (En'am, 6/28)

Eğer Allah-u Celle ve Ala bize tekrar bir hayat verse, gene aynı şekilde, aynı fenalıkları yapacağımız şüphesizdir. Hani gördük ya acıyı, şimdi aklımız başımızdan gitti. Dirildik gene, hayat verdi Cenâb-ı Hak, sağlamaştık. Gene işimize başladık. Gene sarhoşluk da devam edecek, ne kadar fenalıklar varsa hepsi devam edecek.

“—Canım gördüydün ya dün hani? Tevbe ettin, ‘Yâ Rabbi, döndür beni, bak bir daha yapar mıyım?’ dedin.”

O tıynet-i insaniye, kötü tıynet. Haramlarla beslenen bir vücut, gene aynı şekle dönecektir. Bu çok önemli bir şey. Allah muhafaza etsin cümlemizi... O gün gözümüzün önünde bunları muhakkak göreceğiz. Yalnız tevbekâr olanlar, Allah'a kendisini sevdirenler müstesna...

Onlar güzel bir şekilde, cenneti görerekten, cemâlullahı müşahede ederekten, daha neler görerekten kim bilir, tatlı bir şekilde canını verecek. Canını verdiğinin farkına da varmayacak yani. Allah onların zümresine bizi de ilhak etsin...

Hz. İbn-i Abbas RA'dan bunu sormuşlar da:

“—Nedir bu *Rabbi'rciùn?*”

“—Bu hacca gitmeyenler içindir.” demiş.

Vaktinde Cenâb-ı Hak kuvvet vermiş, kudret vermiş, para vermiş... Ha bugün, ha bugün derken, ecel gelmiş, yapışmış yakasına. Şimdi diyor ki:

“—Bir daha bana hayat ver de ya Rabbi, bak nasıl gideceğim!”

Verse, gene gitmeyeceksin. Onun için Allah-u Teâlâ hepimizi affetsin de... Ölümün hangi dakikada geleceği hiç belli değil. Ufacık bir sebep, bakıyorsun, derhal alıp gidiveriyor. Ne kadar sağlam olursan ol.

h. Ölünün Başında Okunacak Ayetler

Deylemî, Hz. Ümm-ü Seleme Vâlidemiz'den rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِذَا حَضَرْتُمُ الْمَيِّتَ فَقُولُوا سُبْحَانَ
رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ
عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(الصفات: ٩٩) (الديلمى عن أم سلمة)

RE. 42/9 (*İzâ hadartümü'l-meyyite, fekülû: Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn. Ve selâmün ale'l-mürselîn. Ve'l- hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn.*)

¹⁰ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.268, no:1041; Hz. Ümm-ü Seleme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.561, no:42175; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.71, no:1803.

(*Izâ hadartümü'l-meyyite, fekûlû*) “Ölünün yanında hazır olduğunuz zaman şöyle deyiniz:

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ

عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(الصفات: ١٨٠ - ١٨٢)

(*Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn. Ve selâmün ale'l-mürselîn. Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn*) [Senin izzet sahibi Rabbin, onların isnat etmekte oldukları vasıflardan yücedir, münezzehtir. Gönderilen bütün peygamberlere selam olsun! Alemlerin Rabbi olan Allah'a da hamd olsun!] (Saffât, 37/180-182)

Ölünün başına geldik. Bizim vazifemiz, teberrüken diyeceğiz ki: (*Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn. Ve selâmün ale'l-mürselîn. Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn*)

Peygamber Efendimiz SAS böyle tavsiye etmiş.

i. Ölünün Hayırlı Şeylerini Söyleyin!

Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Mâce, İbn-i Hibbân, Hâkim ve Tirmizî, Hz. Ümm-ü Seleme RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

إِذَا حَضَرْتُمْ الْمَرِيضَ أَوْ الْمَيِّتَ
فَقُولُوا خَيْرًا فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ
يُؤْمِنُونَ عَلَى مَا تَقُولُونَ

(حم.م.د.ن.ه.حب.ك.ت.حسن صحيح عن أم سلمة)

RE. 42/10 (*İzâ hadartümü'l-marîda, evi'l-meyyite, fekülû hayran; feinne'l-melâikete yüemminûne alâ mâ tekülûne*)

(*İzâ hadartümü'l-marîda, evi'l-meyyite*)
“Hasta veya ölü'nün yanında hazır bulunduğunuz vakitte, (*fekülû hayran*) hayır söyleyin! Artık o ölü'nün kötülüklerinden, fenalıklarında, hatalarından, kusurlarından bahsetmeyin; hayırlı şeylerini söyleyin! Belki o adamın hiçbir hayrı yok gibidir ama onun gene bazı hayırları da vardır, o hayırlarını anın. (*Feinne'l-melâikete yüemminûne alâ mâ tekülûn*) Çünkü, melekler sizin dediklerinize ‘Amîn...’ derler.”

¹¹ Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.478, no:1527; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.85, no:899; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.374, no:2708; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.355, no:1802; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV,s.379, no1437; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.306, no:26650; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XII, s.400, no:6964; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIII, s.393, no:940; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.III, s.236, no:10952; Abdürrezzak, *Musanef*, c.III, s.393, no:6066; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.444, no:1537; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.383, no:6393; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.IV, s.135, no:93; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.267, no:1038; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXVII, s.270; Hz. Ümm-ü Seleme RA'dan.

Onun için cenaze namazı kılındıktan sonra;

“–Bu mevtâyı nasıl bilirsiniz?” diye imam sorar.

Cemaattekiler de;

“–İyi biliriz!” derler.

Bunun üzerine Cenâb-ı Hak;

“–Ben kendi bilgimden vaz geçerim, mü’minlerin şehadetine kanaat ederim!” buyurur.

Biliyor ki Cenâb-ı Hak, bu kötü bir adam. Fakat müslümanlar “İyi biliriz!” diyorlar. “Pekâlâ öyleyse...” diyor Cenâb-ı Hak...

Onun için, sen bunu demekten çekinme!

j. Hâkimin Sevap Kazanması

Ahmed ibn-i Hanbel, Buharî, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Mâce, Beyhakî, İbn-i Hibbân ve Tirmizî, Ebi Hüreyre RA’dan; Ahmed ibn-i Hanbel, Buharî, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Mâce ve İbn-i Hibbân, Amr ibnü’l-As RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

إِذَا حَكَمَ الْحَاكِمُ فَاجْتَهَدَ فَأَصَابَ فَلَهُ

أَجْرَانِ وَإِذَا حَكَمَ فَاجْتَهَدَ فَأَخْطَأَ فَلَهُ أَجْرٌ

(حم.خ.م.د.ن.ه.حب.ق.ت.حسن عن أبي هريرة؛ حم.خ.م.د.ن.ه.حب. عن عمرو بن العاص)

RE. 42/11 (*İzâ hakeme'l-hakimü, fe'ctehede, feesàbe, felehû ecrân; ve izâ hakeme fe'ctehede, feahtae, felehû ecrun.*)

(*İzâ hakeme'l-hakimü*) “Hâkim hüküm verdiği zaman, (*fe'ctehede, feesàbe*) ictihad eder ve isabet ederse, (*felehû ecrân*) onun için iki ecir vardır.”

(*Ve izâ hakeme*) “Hâkim efendi hüküm verdiği zaman, (*fe'ctehede, feahtae*) ictihad eder ve hükmünde hata ederse; (*felehû ecrun*) onun için bir ecir vardır.”

Hâkim meseleleri kafasında genişletiyor, büyütüyor, bu doğrudur diyor, hükmünü veriyor. Hükmünü verdiği vakitte isabet etti, doğru bir hüküm verdi; onun iki tane sevabı vardır.

Müctehidlerimiz var ya; İmam-ı A'zam, İmam-ı Şafî, İmâm-ı Hanbelî, İmâm-ı Mâlikî... Onlar tabii kelam-ı ilahiyeyi ve Peygamber Efendimiz'in sözlerini tetkik ediyorlar. Herkes

¹² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IX, s.464, no:3103; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.103, no:2305; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.198, no:17809; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.118, no:20153; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.461, no:5918; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.167, no:6393; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.II, s.248, no:637; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXIV, s.238, no:3766; Amr ibnü'l-As RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.160, no:1248; Neseî, *Sünen*, c.XVI, s.212, no:5286; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.119, no:20155; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.461, no:5920; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.309, no:5903; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.445, no:8576; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.III, s.426, no:1424; Ebû Hüreyre RA'dan.

gücü kadar mana hüküm çıkarıyor. Bu hüküm çıkarmada isabetli ise, yani doğru bulduysa manayı; iki sevap...

Araştırıyor, gayret ediyor, bu mesele böyledir diye hüküm veriyor ama hata etti, hakkı bulamadı, doğru yapamadı işi. Hatalı olarak verdiği hükümde de gene kendisine bir ecir var.

Mesela İmam-ı A'zam diyor ki:

“—Abdest aldığınız vakitte, bir yeriniz kanarsa, abdestiniz bozulur.”

Biz de bakıyoruz, bir yerimiz kanadıysa yeniden abdest alıyoruz.

İmam-ı Şafi diyor ki:

“—Hayır bozulmaz, kanarsa kanasın!” diyor.

Filan yerdeki vakaya göre, o da bu hükmü vermiş. Tabii bu hükümde hatalı olduğu halde gene bir ecir alıyor.

Kadına eli değiyor;

“—Abdestin bozuldu!” diyor.

Kanı akınca abdesti bozulmuyor, kadına eli değince abdesti bozuldu diyor. İmam-ı Azam da diyor ki:

“—El değmekle abdest bozulmaz!” diyor.

Hata hangisindeyse sevabı bir, hatasız olanın sevabı iki oluyor. Demek ki içtihadta insan gayret edecek ve gayretinin neticesinde hiç sevapsız da kalmayacak.

k. Günaha Yemin Olmaz

Hàkim, Sevban RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِذَا حَلَفْتَ عَلَى مَعْصِيَةِ فَدَعَهَا وَاقْذِفْ
ضَغَائِنَ الْجَاهِلِيَّةِ تَحْتَ قَدَمِكَ وَإِيَّاكَ
وَشُرْبَ الْخَمْرِ فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يُقَدِّسْ شَارِبَهَا

(ك. عن ثوبان)

RE. 42/12 (*Izâ halefte alâ ma'siyetin fede'hâ, va'kzif dağàine'l- câhiliyyeti tahte kademike; ve iyyâke ve şürbe'l-hamri, feinna'llàhe lem yukaddis şâribehâ.*)

(*Izâ halefte alâ ma'siyetin fede'hâ*) Ma'siyet üzerine yemin ettiğinde, onu terk et! (*Va'kzif dağàine'l-câhiliyyeti tahte kademike*) Cahiliyet meyillerini (saz tambur vs.) ayağının altına al! (*Ve iyyâke ve şürbe'l-hamri*) İçki içmekten sakınmanı tavsiye ederim. (*Feinna'llàhe lem yukaddis şâribehâ*) Mukakkak ki Allah- u Teâlâ içki içeni temize çıkarmaz. (tevbe etmedikçe).

Bir günah üzerine yemin ettik. Meselâ:

“—Ben anamla, babamla vallâhi, billâhi bir daha görüşmem!” diye yemin etti.

Ma'siyettir; anayla, babayla görüşülmez olur mu?

¹³ Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.547, no:6037; Sevban RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.III, s.77, no:1816.

“–Yâhu yapma, etme! Ayıptır, gûnahtır. Anayla, babayla böyle şey olur mu? Hadi barış!”

“–Yok, ben yemin ettim, barışamam. Yeminim var!”

“–Canım, keffareti var, şöylesi var!”

“–Yok yok, yapamam, barışamam!”

Yahut içki içmeye yemin etmiş:

“–Yeminliyim yâhu, bırakır mıyım?” diyor.

Ma’siyete yemin olmaz. Öyle cahiliyet adetlerini sen ayağının altına göm! Böyle ben yemin ettim diyerek durma, ondan vazgeç! Kefaretini yaparsın; on fakir mi doyuracaksın, oruç mu tutacaksın, ne yapacaksan yaparsın. Onu terk edersen, ananla, babanla barışırsın, günahları da işlemezsin. Yemin ettim diyerek günah üzerinde durulmaz.

İçkiden son derece kaç, sakın ağzına alma! İçki içilen yere girme, içkicilerle dost olma! İçkiyi sevme! İçkiciye üzüm de verme, satma! Bir müslümana sat, yesin de canlansın. Şaraba verip de günaha ortak olma!

“–Şarabı içersen canlanırsın, kanlanırsın, kuvvetlenirsin... Bir kadeh, iki kadeh zarar vermez. Cahillik yapma, iç şunu!” derler.

Ama şimdi Peygamber SAS’in nuruyla, Allah’ın bize verdiği nur ile bakınca bunu Allah-u Teâlâ kitabında neden yasak etmiş?

Estaizü bi'llâh:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(المائدة: ٩٠)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû inneme'l-hamru ve'l-meysiru ve ensàbu ve ezlâmü ricsün min ameli's-şeytàn*) “Ey iman edenler! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytanın işlerinden birer pis iştir; yâni haramdır. (*Fe'ctenibûhu*) Bunlardan sakının ki, (*lealleküm tüflihùn*) felâh bulasınız.” (Mâide 5/90) buyruluyor.

Cenâb-ı Peygamber SAS de birçok hadisleriyle, “Sakının, bunu içmeyin!” diyor. Bunu Allah-u Celle ve Ala bunu böyle dediği halde, bu kitab-i ilahiyede de yazılı olduğu halde, Peygamberimiz içmeyin dediği halde, “Ben bunu nasıl içerim?” demiyor insan.

Sen bu kitabı tutuyor musun, tutmuyor musun? Tutmuş sayılır mısın, sayılmaz mısın?

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

(آل عمران: ١٠٣)

(*Va'tesimû bi-habli'llâhi cemîan ve lâ teferrakû*) “Allah’ın ipine sımsıkı sarılın hâ, ayrılmayın!” (Âl-i İmran, 3/103) diyor Allah, Allah’ın kitabına yapış!

Onun yapma dediğini yapıyorsun, yap dediğini de yapmıyorsun. Böyle kitaba yapışmak mı olur?

Allah affetsin kusurlarımızı.

Onun için kadının başına örttüğü bir örtü var ya, onun adı da hamırdır. Yani kadının başını örtüyor, kapatıyor başkaları görmesin diyerekten. İçki de insanın aklını örtüyor. Akıl zıvanadan çıkıyor, yaptıklarından haberi de olmuyor. Birçok fenalıkları da işliyor. Kabre kadar, ölüme kadar da gidiyor. Parası gidiyor, çoluk çocuğunu perişan ediyor, pis kokusundan evindekileri de rahatsız ediyor. Hala bunun üzerinde ısrar ediliyor.

Akşamcılar var meselâ, her akşam içerler. Yazık değil mi parana? Sen bunu helalden kazansan, bunu böyle harama verebilir misin hiç? Yani kazanç haram olunca, o paralar da haram yerlere gidiyor.

I. Kur'an'ı Hatmetmenin Mükâfâtı

Deylemî, Amr ibn-i Şuayb'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

إِذَا خَتَمَ الْعَبْدُ الْقُرْآنَ صَلَّى عَلَيْهِ عِنْدَ

خَتْمِهِ سِتُّونَ أَلْفَ مَلَكٍ

(الدیلمی عن عمرو بن شعیب عن أبیه عن جدہ)

RE. 42/14 (*İzâ hâteme'l-abdü'l-kur'âne, sallâ aleyhi inde hatmihî sittûne elfe melekin.*)

(*İzâ hâteme'l-abdü'l-kur'ân*) “Kul Kur'an'ı Kerim'i hatmettiği zaman, (*sallâ aleyhi inde hatmihî sittûne elfe melekin*) altmış bin melek, o hatmeden kul için dua ederler.”

El hamdü lillâh şimdi de okuyacağız, bir hatim yapacağız.¹⁵ Her zaman da müslümanlar hatim ederler, Kur'an okurlar. Ama burada çok söylenecek söz var. Ben de üzülüyorum, siz de üzüleceksiniz. Biz müslüman olduğumuz halde bu Kur'an'ı niçin okuyamayalım? Niçin bunu hatmedemeyelim? Hiç olmazsa ayda bir kere, hiç olmazsa seneden birkaç defa hatim edebilmek devletinden niçin mahrum olalım?

Bakınız, Kur'an'ı hatmettik. Bazı hafızlarımız var her gün okuyorlar. Her gün hatim edebilen hafızlarımız var el-hamdü lillâh... İmam-ı Azam başta gündüzün bir hatim, gecede bir hatim yaparmış. Kitap büyük ama şu kafamızın içerisinde Allah-u Teâlâ ne nur vermişse, o nuru o kafanın içerisine dürmüş koymuş. Hiç durmadan gider.

İşte bu hatmi yaptığı vakitte, altmış bin melek o hatmi yapan için dua ederler:

“—Allah senden razı olsun, işini asan etsin, ömrünü uzun etsin, nurunu çok etsin... Ahiretin ma'mur olsun, dünyan da ma'mur olsun!” diyerekten neler neler söylerler, dua ederler.

¹⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.510, no:2258; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.82, no:1825.

¹⁵ İskenderpaşa Camii'nde, her Pazar günü hadis dersinden sonra cemaate cüzler dağıtılıyor, hatim okunuyor.

Buradaki altmış binden murat demişler, teksir için. Yani mutlaka altmış bin değil de altı yüz bin, altı milyon daha ne kadarsa, o kadar çok melekler böyle bizim için dua ederler. Allah onların dualarına nail olan bahtiyarların zümresine bizi de ilhak etsin...

Ama çok acı ki, hepimiz Kur'an okumasını bilmiyoruz. İçimizden de bir aşk geliyor:

“—Ramazan gelmiş, anamın, babamın ruhuna bir Kur'an okutayım diyerekten. Kime okutsam acaba? Filan yerin camisinin hafızı iyi, ona söyleyeyim, bana bir Kur'an okuyversin.”

“—Hafız efendi, Babamın, dedemin ruhu için bana bir Kur'an okur musun?”

“—Okurum inşallah!”

Okurken, “Kaç paraya okuyacaksınız?” dedin miydi, onun hiç sevabı olmaz. Pekâla, okuduktan sonra eline bir zarf tutuşturursan ne a'lâ... O da, “Bu azdır.” diyerek geri verirse, bu da fenâ... Ama sen de Kur'an'ın kelam-ı ilahi olduğunu bilerek ona verilecek hediyeği ona göre takdir et! Elli lira verip de, al bunu demek, o da çok ayıp! O da Kur'an'ın kıymetini bilmemektir.

Kur'an'a layık olan hediyeği, lâyıık olan adama, lâyıık-ı vechiyle, pazarlıksız vermek gerekir. Bu makbuldür.

Ama gene eksiklidir ki, sen babana niçin bir hatim okuyamayasın? Hatmi okuyamazsan, üç *Kul huva'llah*, bir *Elham* oku; bir hatim sevabı vardır. Ona mukabil yüz tane okursan, bin tane

okursan ne olur... Bir tane *Kul huva'llah*'ı bir saatte okuruz. Bin tane *Kul huva'llah*'ı okusan; ananın, babanın ruhuna yollasan, para ile okuttuğundan daha a'lâdır.

m. Evinin İhtiyaçlarını Temin Eden Kimse

Deylemî Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

إِذَا خَرَجَ الْعَبْدُ فِي حَاجَةِ أَهْلِهِ كَتَبَ اللَّهُ
تَعَالَى لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ دَرَجَةً
فَإِذَا فَرَغَ مِنْ حَاجَتِهِمْ غُفِرَ لَهُ

(الدیلمی عن جابر)

RE. 42/15 (*İzâ harace'l-abdü fî hâceti ehlihî, keteba'llâhu teâlâ lehû bi-küllî hatvetin dereceten; feizâ ferağâ min hâcetihi, gufira lehû.*)

(*İzâ harace'l-abdü fî hâceti ehlihî*) “Kul ailesinin ihtiyacı için çıktığında, (*keteba'llâhu teâlâ lehû bi-küllî hatvetin dereceten*) Allah-u Teâlâ her adımına bir derece yazar. (*Feizâ ferağâ min hâcetihi*) Ailesinin ihtiyaçlarını tamamladığı zaman ise, (*gufira lehû*) mağfiret olunur.”

¹⁶ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.292, no:1146; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.282, no:44478; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.III, s.87, no:1838.

Evimizin ihtiyaçları vardır. Ekmek, yemek, giyim... Evin ihtiyaçları. Çeşitli, odunu, kömürü... Bu ihtiyaçlarla bir alâkadar olamıyor bugünkü insan... Avrupa'dan öğrenilen bir şekil üzerine paraları hanıma veriyor:

“—Hanımefendi, ne lazımsa sen bunları al!” diyor.

İki tane kusuru var: Bir kere, kendi vazifesini yapmıyor; ikincisi, hanımı hizmetkâr olarak çarşıda, pazarda dolaştırıyor.

O hanım senin hanımın... Senin hanımınsa, senin evinde oturup, senin çocuğuna bakmakla mükellef... Bunu bırakacak hanım, gidecek, çarşıda pazarda dolaşacak, yiyecek alacak. Gidecek çarşıda dükkanlara; “Bu iyi değil, daha iyisini ver!” diyecek.

Bu erkeğe, erkeklığe yakışan şey değil. Hanımının hizmetkârı sensin. Evinde onun iâşesine, ibâtesine, ihtiyaçlarına memur sensin. Sen vazifeni bırakır da vazifeyi ona yüklersen; iş tersine dönüyor. Çark böyle dönecekken, böyle dönüyor bu sefer. O zaman hiç fayda hasıl olmaz.

Onun için, evinin haceti için adam çarşıya, pazara çıkınca, Allah-u Teâlâ onun attığı her bir adıma bir derece verir. Evin işini gördü, alınacakları aldı, hamalın arkasına yükledi yahut kendi yüklendi, getiriyor; o mağfiret-i ilâhiyeye mazhar olur. Niçin? Çoluğunu, çocuğunu muhafaza ediyor, hanımını muhafaza ediyor; onları çarşıya, pazara göndermiyor.

Diyorlar ki: Hanım bir güldür, onu sen koklayacaksın. O gülü sensokaklardagezdirirsen, güllüğü bozulur, kokusunu kaybeder. Elden ele değışince, onda letafet metafet kalmaz artık.

Allah cümlemizi affetsin... Bugün bunu söylemek de fazla gibi geliyor ama tabii vazifemiz dolayısıyla söylüyoruz: Bugün bizim yerimizi hanımlar tutmuş durumdadır. Bugün çarşıların, pazarların yegâne müşterisi kadınlarımızdır. Bunu inkâr edecek hiçbir halimiz de yok.

Halbuki biraz şöyle düşünürsek: Bugün erkeklik sıfatı da insanlarda kaybolmuş. O hanımlarla alay etmek, eğlenmek, onlara bazı münasebetsiz söz söylemekten de çekinmeyen bir cins de var içimizde... Bu cins insanlara karşı insan hanımını nasıl böyle çarşıya, pazara yollar bilemem artık.

Benim daha küçüklük devrim, çok uzak değil yani. Küçüklük devrimdeki hali size arz edeyim: Tabii bizim de bir dedemiz var, bir de ninemiz var. Ninemizin de entarisi eskir, pabucu da eskir icabında. Dedeme der ki:

“—Hacı efendi!”

“—Buyur...”

“—Benim entarim eskidi, bayram da geliyor. Bana bir entarilik kumaş al! Ayakkabım da kalmadı, bir de pabuç al.”

Dedecağzımı iyi biliyorum. Dedecağzım gider, tanıdıkları esnaflara:

“—Bize bir entarilik nümune verir misiniz?” derdi.

Defterler vardı dükkâncılarda. Defterlerde dükkânındaki, mağazasındaki bütün malların birer parçası vardı. Belki şimdi de vardır bilemiyorum. O defterlerden bir tanesini eve getirir:

“—Hanımefendi, hangisini beğeniyorsun?”

Ninemiz bakar, bakar...

“—Şu iyi hacı efendi, bundan olsun!” derdi.

Dedem gider, ona işaret koyar tabii.

“—Bundan bize üç metre, beş metre ver bakalım!” der.

Böyle olurdu. Bizim annelerimizin, ninelerimizin çarşı-pazar bildikleri yoktu yani. Dedelerimiz bu işi vazife olarak yapıyordu.

Pabucu da gidip çarşıda ayağını gösterip de:

“—Şu ayağıma bir uygun pabuç ver!” demezlerdi.

Dedelerimiz ayağının numarasına göre bir pabuç alır, gelirdi.

O da ona razı olurdu. Ama şimdi dünya ne kadar tersine döndü.

Derler ki meşhur iki evliya varmış. Biri dağda evliya olmuş, birisi de şehirde ayakkabıcıymış. O da çalışmış, o da velîlik derecesine geçmiş. Dağdaki, insan görmeyen yani, cemiyet hayatını bilmeyen, veli olan mendiline süt koymuş, gitmiş ayakkabıcı olan kardeşine hediye götürüyor, süt götürüyor. Tabii damlamıyor süt mendilden.

Getirmiş, dükkanına asmış. Demiş:

“–Buyurun, size süt getirdim kardeşim!”

O zaman belki süt kabı da yoktu...

“–Pekâlâ, teşekkür ederim.”

Asmış oraya duruyor. Derken hanımın birisi gelmiş:

“–Şu benim ayağıma bir ayakkabı ver!” demiş.

Entarisini biraz çekmiş, beyaz baldırı meydana çıkınca o dağdan gelen evliyanın içi bozulmuş. İçi bozulunca süt şıp, şıp, şıp başlamış damlamaya...

Kardeşi onu uyarmış:

“–Aklını başına topla!” demiş.

Kadınların himayesini Allah erkeklere vermiş. Ondan dolayı gözde de şimdi bir kuvvet var. Allah-u Teâlâ bu gözü vermiş, bu gözde de bir kuvvet var. Mektepte okunmaz, kitaplarda yazısı yoktur; fakat bu gözün yaptığı hüneri ne kalem yapar, ne bir şey yapar.

Şimdi bazı insanlar, çarşaf giyin derler. Tabii çarşaf kadına yakışan en iyi dış örtüsüdür. Fakat şu göz meydanda mı? Meydanda... Yeter.

Onun için çarşıya-pazara gidip de sokakta dolaşması; çarşaf değil de demirden esvab giydiren para etmez. Niçin? Şehvet varinsanda. Bu senin elinde değil ki? Bu kuvveti Allah vermiştir insana... Alâka var erkekle kadın arasında.

إِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ
خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

(العلق: ۱ - ۵)

(*İkra' bi'smi rabbike'llezî halak. Haleka'l-insâne min alak.*) [Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı bir aşılanmış yumurtadan yarattı.] (Alak, 96/1-2)

O *aleka*'dan halk olmuşuz. Erkekle kadın arasında bir alâka var. O olmasa geçinebilir miyiz hiç? Geçinemeyiz. Bu alâka dolayısıyla hepimiz birbirimizle güzelce geçiniyoruz işte.

O alâka dolayısıyla gözlerin birbirine bakması kafi gelir insana. Orada ne yazılar yazılır, ne mektuplar yazılır, ne havadisler gider, ne sinemalar oynar, her şey olur. Onu o hale düşürmemek için erkek erkekliğini bilecek:

“—Hanımefendi ne istiyorsunuz? Bugün ne alalım?”

“—İşte şunu alalım, bunu alalım...”

“—Pekiye efendim, pekiyi. Ben onların hepsini temin ederim.”

Hatta hamala da müracaat etme, kendin getir evine! Hamalı da evine sokma! Su getirir, takar. Sakayı da evine sokma! Kapının önünde bıraksın, gitsin.

Ama bu geçti artık. Bu şimdi hayal haline geldi. Bu bizim kontrolümüzün dışına çıktı. Allah cümlemizi affetsin... Erkeklik kudreti versin...

Bugün bunun kaybının zararı, sırf tokluktan ileri geliyor. Yazdım, elli tane zarar diye yazmış kitaba. Okudum okudum, bu erkeklerdeki erkeğin kayboluşunun yegâne sebebi tokluktur diyor. Tokluğundan dolayı incelemeye meydan kalmıyor. Cenâb-ı Hak bunu neden yasak etti diyerekten inceleyemiyor. O fikirden mahrum olunca;

“—Hanım yapsın bu işleri artık!” diyor, “Ben de gideceğim işime, vazifeme gideceğim!” diyor. “Sonra işimden kalırım!” diyerekten bunu pekâlâ hazmediyoruz yani.

Bu hazım olacak bir şey değil ama alıştık buna artık. Hepimiz hazmetmek mecburiyetinde kalıyoruz. Allah kusurlarımızı affetsin...

Bak şimdi müslüman diyarıyla, küfür diyarı hakkında bir hadis daha var onu okuyayım kâfi...

n. Hicret Eden Kölenin Durumu

Dâra Kutnî ve Deylemî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

إِذَا خَرَجَ الْعَبْدُ مِنْ دَارِ الشِّرْكِ قَبْلَ سَيِّدِهِ

فَهُوَ حُرٌّ وَإِذَا خَرَجَ مِنْ بَعْدِهِ رُدَّ إِلَيْهِ

¹⁷ Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.112, no:35; Ukaylî, *Duafâ*, c.V, s.254, no:1185; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.432, no:11271; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.88, no:1839.

وَإِذَا حَرَجَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ دَارِ الشَّرِكِ
قَبْلَ زَوْجِهَا تَزَوَّجَتْ مَنْ شَاءَتْ وَإِذَا
خَرَجَتْ مِنْ بَعْدِهِ رُدَّتْ إِلَيْهِ

(قط . فى الأفراد ، والديلمى عن ابن عباس)

RE. 42/16 (*İzâ harace'l-abdü min dâri's-şirki kable seyyidihî, fehüve hürrün; ve izâ harace min ba'dihî, rüdde ileyhi; ve izâ haraceti'l-mer'etü min dâri's-şirki kable zevcihâ, tezevvecet men şâet; ve izâ haracet min ba'dihî, rüddet ileyhi*)

(*İzâ harace'l-abdü min dâri's-şirki kable seyyidihî*) “Bir köle şirk beldesinden, efendisinden önce çıkarsa, (*fehüve hürrün*) o hürdür. (Ve *izâ harace min ba'dihî*) Efendisinden sonra çıkarsa, (*rüdde ileyhi*) efendisine iade edilir.

(Ve *izâ haraceti'l-mer'etü min dâri's-şirki kable zevcihâ*) “Bir kadın kocasından önce şirk beldesinden çıkarsa, (*tezevvecet men şâet*) dilediği kimse ile evlenir. (Ve *izâ haracet min ba'dihî*) Kocasından sonra çıkarsa, (*rüddet ileyhi*) kocasına geri verilir.”

Dârü's-şirk, gâvur memleketi yani. Gâvur memleketine bir müslüman adam kölesiyle beraber gitmiş, orada oturuyorlar. Köle dedi ki aklından:

“—Bu gâvur memleketinde oturmak doğru olmaz, ben kaçacağım bu memlekette!” dedi; kaçtı, bir müslüman memleketine geldi.

Bir müslüman memlekete gelmesiyle, kölelikten kurtulur. Köleydi ya, bu adamın hizmetkârıydı yani. O müslüman memleketine kaçtığı için kölelikten kurtulur.

Ondan sonra efendisi gelir, o da kaçır.

“—Benim köle kaçtı. Ben de gideyim!” dedi.

Yok artık ona el uzatamaz, “Sen benim kölemsin!” diyemez artık ona, bitti. Sen ondan evvel o şirk diyarından kaçsaydın, o köle sana kaçsaydı, senin kölen idi. Fakat o akıllandı, evvela kaçtı. Sonra sen kaçtın. O köle senin elinden gitmiştir.

Hanımlar da böyle. Karı koca bir gâvur memleketindeydi. Karı dedi ki:

“—Yâhu bu gâvur memleketinde oturulmaz! Ben gideceğim buradan müslüman memleketine... Çünkü her gün ‘Çan... Çan... Çan... Çan...’ çan sesi dinliyoruz. Ben ezan sesi okunan memleket istiyorum!” dedi, kaçtı geldi müslüman memleketine.

Arkasından kocası:

“—Yâhu karı yok... Çoluk, çocuk var, ben de gideyim!” dedi.

Karı şimdi oradan ayrıldıktan sonra, müslüman memleketine geldikten sonra istediği erkekle evlenir. Kurtuldu o kocanın boyunduruğundan artık. Hürriyetine kavuştu, istediği erkekle evlenmekte serbesttir.

Kocası arkadan geldi:

“—Karı gel!”

Yok geçti artık, bu senin karın değil artık. Başının çaresine bak. Eğer koca erken gelse, karı da arkasından gelse; o zaman karı, kocasına aittir.

o. Yola Çıkarken Vedâlaşın!

İbn-i Asâkir ve Deylemî, Zeyd ibn-i Erkam RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸

إِذَا خَرَجَ أَحَدُكُمْ إِلَى سَفَرٍ فَلْيُودِّعْ إِخْوَانَهُ
فَإِنَّ اللَّهَ جَاعِلٌ لَهُ فِي دُعَائِهِمُ الْبَرَكَاتِ

(كر. والديلمى عن زيد بن أرقم)

RE. 43/1 (*İzâ haraca ehadüküm ilâ seferin felyüveddi' ihvânehû, feinna'llàhe câilün lehû fî duâihimü'l-berekete*)

Gerek hacca giderken, gerek ticaret için bir memlekete giderken arkadaşlarınıza:

“—*Es-selâmü aleyküm!* Sizi, dininizi, amellerinizi Allah'a havale ediyorum. Çoluğunuzu, çocuğunuzu Allah'a havale ediyorum.” deyin!

¹⁸ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.299, no:1181; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVII, s.372; Zeyd ibn-i Erkam RAdan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.702, no:17473; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.83, no:1828.

Onlar da derler ki:

“–Allah senin amellerini, dinini muhafaza etsin. İnşâallah hayırla dönüp gelirsin.”

O dualarda bir hayır vardır, onu unutmayın. Giderken, etrafınızdaki insanlara “Allah’a ısmarladık!” deyin, onların duasını alın da öyle gidin! Ama hac, ama ticaret, ama seyahat; ne olursa. Bu da hatırınızda kalsın.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyesine mazhar etsin... Bize verdiği nuru daima arttırarak bizi nura gark etsin, bizi nurlandırısın. Nurlu olarak yaşayıp, nurlu olarak Allah Celle ve A'lâ'ya kavuşan bahtiyarların cümlesine ilhak buyursun... Sevdiği, razı olduğu kullarının arasından da ayırmasın...

Gene bir salat-ü selam okuyalım:

“–*Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâââ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.*” (3 defa)

El-fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

28. 03. 1976 - İskenderpaşa Camii

(27 Rebû'l-Evvel 1396)

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü